

**SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN JA URUGUAYN ITÄISEN TASAVALLAN VÄLILLÄ
NIIDEN DIPLOMAATTISTEN EDUSTUSTOJEN, KONSULIEDUSTUSTOJEN TAI
KANSAINVÄLISISSÄ HALLITUSTENVÄLISISSÄ JÄRJESTÖISSÄ TOIMIVIEN
EDUSTUSTOJEN TYÖNTEKIJÖIDEN PERHEENJÄSENTEN ANSIOTYÖSTÄ;
ALLEKIRJOITUSVALTUUKSIEN MYÖNTÄMINEN**

Asian tausta

Diplomaattisen edustuston ja konsuliedustuston henkilökunnan puolisoiden työskentely on mahdollista useissa maissa, mutta työllistymisen edellytyksenä on diplomaattistatuksesta ja immunitetista luopuminen, ellei työnteon ehdoista tehdä erillistä sopimusta (perhe- ja puolisosopimus) hallitusten välillä. Perhe- ja puolisosopimuksilla sallitaan diplomaattisen edustuston ja konsuliedustuston henkilöstön perheenjäsenen työskentely vastaanottajavaltiossa ilman, että henkilö menettää diplomaattistatuksensa ja vapautuksen vastaanottajavaltion lainkäyttövallasta diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 4/1970) asettamissa rajoissa. Perhe- ja puolisosopimusten tekeminen on tehokas tapa edistää puolisoiden työllistymismahdollisuuksia asemamaassa ja tukea heidän työuraansa. Perhe- ja puolisosopimuksilla ei vaikuteta esimerkiksi yleisiin ammattiin mahdollisesti liittyviin pätevyysvaatimuksiin.

Suomella on voimassa perhe- ja puolisosopimus Kanadan (SopS 12/1989), Iso-Britannian (SopS 24/1990), Amerikan Yhdysvaltojen (SopS 13/1996), Unkarin (SopS 20/2003), Chilen (SopS 85/2005), Serbian (SopS 30 ja 31/2016), Vietnamin (SopS 34 ja 35/2016), Israelin (SopS 40 ja 41/2016), Argentiinan (SopS 56 ja 57/2016), Etelä-Afrikan (SopS 2 ja 3/2018), Kolumbian (SopS 8 ja 9/2019), Perun (SopS 10 ja 11/2019), Intian (SopS 13 ja 14/2019), Brasilian (SopS 16 ja 17/2019) ja Namibian (SopS 47 ja 48/2022) kanssa. Sopimus Ukrainan kanssa allekirjoitettiin huhtikuussa. Sopimusneuvottelut Kazakstanin kanssa on käynnistetty keväällä 2024.

Sopimuksen valmistelu

Ulkoministeriö on neuvotellut 2000-luvulla useita uusia perhe- ja puolisosopimuksia. Suomen ja Uruguayn väliset neuvottelut saatiin päätökseen elokuussa 2023. Sopimuksen neuvotteluista vastasi ulkoministeriön EU- ja valtiosopimusoikeuden yksikkö ja neuvottelut käytiin Suomen Buenos Airesin suurlähetystön välityksellä. Uruguayn kanssa tehty sopimus noudattaa pääpiirteissään aiempia Suomen tekemiä kahdenvälisiä perhe- ja puolisosopimuksia.

Sopimuksen keskeinen sisältö ja tavoitteet

Uruguayn kanssa neuvotellusta perhe- ja puolisosopimuksesta pyydettiin lausunnot työ- ja elinkeinoministeriöltä, sisäministeriöltä sekä maahanmuuttovirastolta. Niillä

ei ollut sopimukseen huomautettavaa. Sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, joten sen hyväksyminen tulee edellyttämään eduskunnan suostumusta. Hallituksen esitys sopimuksen hyväksymisestä ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetaan eduskunnalle sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

Tarkoituksena on, että Suomen ja Uruguayn välillä allekirjoitettaisiin sopimus niiden diplomaattisten edustustojen, konsuliedustustojen tai kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä toimivien edustustojen työntekijöiden perheenjäsenten ansiotyöstä.

Sopimuksen allekirjoittaminen ja voimaantulo

Suomen on tarkoitus allekirjoittaa sopimus vuoden 2024 aikana.

Suomen ja Uruguayn välinen sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus sopimuksen voimaantulon edellyttämien sisäisten menettelyjen päättämisestä on otettu vastaan.

Toimivalta

Sopimuksen allekirjoitusvaltuuksien myöntäminen kuuluu perustuslain 93 §:n 1 mom. nojalla tasavallan presidentille.

Esitys

Esitetään, että Tasavallan Presidentti valtuuttaa Afrikan, Lähi-idän ja Latinalaisen Amerikan osaston osastopäällikkö Anna-Kaisa Heikkisen tai hänen estyneenä ollessaan apulaisosastopäällikkö Pirjo Suomela-Chowdhuryyn allekirjoittamaan sopimuksen diplomaattisten edustustojen, konsuliedustustojen tai kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä toimivien edustustojen työntekijöiden perheenjäsenten ansiotyöstä Suomen tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välillä.